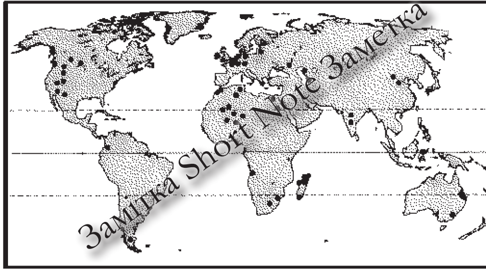

Перша знахідка *Lasius sabularum* (Hymenoptera, Formicidae) у Вінницькій області, Україна

Р. А. Крешун
Вінницька обласна станція юних натуралістів, вул. Данила Галицького, 2
Вінниця 21016, Україна.
E-mail: rostislavkreshun25199303@gmail.com.

***Lasius* (*Chthonolasius*) *sabularum* (Bondroit, 1918)**

Матеріал. околиці Вінниці, с. Шкуринці, луки, земляна пастка № 4, 10.07.2016, близько 25 робітниць (Р.А.Крешун).

L. sabularum поширений у Західній Європі (на північ до півдня Швеції і Фінляндії), на півдні Східної Європи, Кавказі. В Україні знайдений у Запорізькій і Донецькій областях (Радченко, Баженова и Симутник. 2012).

Мезотермофільний вид, віддає перевагу деревним біоценозам, включаючи парки і сади, але в лісах мешкає на полянах і узліссях. Гнізда споруджує в землі, в населених пунктах може також жити в щілинах кам'яних огорож. Тимчасовий соціальний паразит *L. niger*. Крилаті особини в гніздах зустрічаються з кінця серпня до кінця жовтня. Живиться солодкими виділеннями попелиць (Радченко, 2016).

У світі нараховують 24 види підроду *Chthonolasius*, у Палеарктиці – 15, в Європі – 12 (Bolton 2014), в Україні зустрічаються 8 видів.

Вид схожий на *Lasius citrinus* та *L. longiceps*, відрізняючись від них наявністю щік із численними відлеглими волосками, злегка опуклим, прямим або слабо увігнутим посередині верхнім краєм лусочки петіолюса, верхньою поверхнею скапуса і зовнішньою поверхнею задніх гомілок з прилеглим опушенням і дуже короткими волосками, які дещо припідняті над кутиколою, так що поверхня не здається гладенькою, а також очима з численними короткими волосками.

Рис. Карта знахідка *Lasius sabularum* на території Вінницької області.

Гудзевич, А. В. 2005. Зелені «Оазиси» Вінниці. Логос, Вінниця: 1–32.

Радченко А. Г. 2016. Муравьи (Hymenoptera, Formicidae) Украины. Институт зоологии НАН Украины, Киев: 1–497.

Радченко, А. Г., Баженова, Т. Н., Симутник, Е. И. 2012. Находки ранее не отмечавшихся и малоизвестных видов и рода муравьев (Hymenoptera: Formicidae) в фаунеУкраины. *Ukrainska Entomofaunistyka*, **3**(2): 1–9.

Bolton, B. 2014. An online catalogue of the ants of the World. http://www.antcat.org

Received 8.06.2017 Accepted 26.11.2017 Published 1.12.2016